

یادداشت

آن‌گاه که دشمن می‌رود

باز آفرینی سرمایه همکاری؛ گفت‌وگویی میان ابن‌خلدون و پیتر تورچین برای فهم آبادانی پس از جنگ

عیسی بزرگ‌زاده

کارشناس توسعه

جنگ با خاموشی آخرین کلوله پایان نمی‌یابد، فقط موضوع آن تغییر می‌کند. برای هر جامعه‌ای، در میدان نبرد، مسئله بقاست؛ اما پس از جنگ، مسئله ماندگاری است. جنگ دشمن بیرونی را آشکار می‌کند، صلح اما دشمن درونی را. تاریخ نیز بیش از آنکه با پیروزی ارتش‌ها دگرگون شود، با کیفیت رابطه انسان‌ها با یکدیگر تغییر می‌کند. اگرچه جنگ انسان‌ها را کنار هم می‌آورد، فقط عدالت است که آنان را کنار هم نگه می‌دارد. ابن‌خلدون این نیروی نامرئی را «عصبیت» نامید؛ مفهومی که در اندیشه او نه به معنای تعصب کور، بلکه به معنای ظرفیت یک جامعه برای اعتماد، مسئولیت متقابل، فداکاری و کنش جمعی است. دولت پیش از آنکه بر قدرت نظامی استوار باشد، بر این سرمایه اجتماعی تکیه دارد. ابن‌خلدون نشان داد هرگاه رفاه به تجمّل، قدرت به انحصار و نخیکان به طبقه‌ای جدا از جامعه تبدیل شوند، عصبیت (همان هم‌تافتگی مدنی) به آرامی فرسوده می‌شود و دولت پیش از آنکه در مرزها شکست بخورد، در درون خود تهی می‌شود. او این روند را قانونی جبری نمی‌دانست، بلکه الگویی تاریخی می‌دید که بارها و بارها در تمدن‌های مختلف تکرار شده است.

شش قرن بعد، پیتر تورچین همین مسئله را با زبانی متفاوت دنبال کرد. او با بنیان‌گذاری «کلیودنیاپیک» کوشید الگوهای بلندمدت تاریخ را با داده‌های تاریخی، مدل‌های ریاضی و تحلیل‌های تطبیقی بیازماید. نظریه ساختاری-جمعیتی او نشان می‌دهد بی‌ثباتی‌های بزرگ، معمولاً زمانی شکل می‌گیرند که سه روند هم‌زمان شوند، رقابت فراینده میان نخیکان، کاهش رفاه نسبی بخش‌های گسترده جامعه و تضعیف ظرفیت مالی و نهادی دولت. در این چارچوب، جنگ علت اصلی توسعه یا فروپاشی نیست، بلکه اغلب تنش‌هایی را آشکار می‌کند که سال‌ها در زیر پوست جامعه انباشته شده‌اند. آنچه سرنوشت ملت‌ها را رقم می‌زند، نه خود بحران، بلکه کیفیت واکنش جامعه و نهادهای آن به بحران است. در اینجا اندیشه ابن‌خلدون و تورچین، با وجود شش قرن فاصله و تفاوت در روش‌شناسی، به نقطه‌ای مشترک می‌رسند. دوام تمدن بیش از آنکه به قدرت وابسته باشد، به ظرفیت همکاری وابسته است. اما مسئله قرن بیست‌ویکم از این نیز دشوارتر است. اگر جنگ می‌تواند همبستگی بیافریند، چگونه می‌توان بدون جنگ نیز همان سرمایه همکاری را حفظ و بازتولید کرد؟

پاسخ ابن پرشس را نباید مستقیماً به ابن‌خلدون یا تورچین نسبت داد، بلکه باید آن را از گفت‌وگوی اندیشه آنان با تجربه دولت‌های مدرن استخراج کرد. توسعه پیش از آنکه پروژه‌ای عمرانی یا اقتصادی باشد، پروژه‌ای نهادی و اخلاقی است. توسعه، ساختن آینده نیست؛ ساختن توانایی ساختن آینده است. جامعه‌ای که بتواند انرژی همبستگی را به قانون، شایسته‌سالاری، پاسخ‌گویی، یادگیری نهادی و اعتماد عمومی تبدیل کند، از «عصبیت دفاعی» به «همکاری خلاق» گذر می‌کند. این گذار نه با حذف اختلاف، بلکه با قاعده‌مندکردن آن ممکن می‌شود. رقابت هنگامی موتور پیشرفت است که قواعد، از رقیبان قدرتمندتر باشد.

هشدار مهم تورچین نیز دقیقاً در همین نقطه معنا پیدا می‌کند. بحران، از کمبود استعداد آغاز نمی‌شود؛ از کمبود فرصت‌های عادلانه برای به‌کارگیری استعدادها آغاز می‌شود. هنگامی که نهادها نتوانند شایستگی را از ویژه‌خوازی، رقابت را از حذف و قدرت را از امتیاز تفکیک کنند، سرمایه انسانی به سرمایه تعارض تبدیل می‌شود. در چنین شرایطی، مشکل جامعه کمبود نخبه نیست؛ ناتوانی در تبدیل نخبگی به خدمت است. باین‌حال، حتی نهادهای خوب نیز از خلا پدید نمی‌آیند. قانون اگر از اعتماد عمومی تهی شود، به مثنی بی‌جان تبدیل خواهد شد و سازمان اگر از یادگیری و پاسخ‌گویی بی‌بهره باشد، چیزی بیش از ساختمانی پر از آیین‌نامه نخواهد بود. نهاد، عصبیت قانون‌مند است و عصبیت، نهاد زنده؛ یکی بدون دیگری پایدار نمی‌ماند. شاید بزرگ‌ترین درس ابن‌خلدون و تورچین نیز همین باشد که تمدن را نباید در انباشت ثروت، گسترش قلمرو یا تکثیر زیرساخت‌ها جست‌وجو کرد. تمدن، حافظه همکاری است. هرگاه این حافظه فراموش شود، تاریخ خود را تکرار می‌کند. بزرگ‌ترین سرمایه می‌ملت، آن چیزی نیست که در زیر خاک دارد؛ آن چیزی است که میان مردمش جریان دارد. ازاین‌رو، پریش بنیادین این نیست که ملت‌ها پس از جنگ چه اندازه منابع، سرمایه یا فناوری در اختیار دارند؛ پرسش این است که آیا هنوز دلیلی مشترک برای خواستن آینده دارند؟ آیا ملتی که برای همبستگی به دشمن نیاز دارد، هرگز صلح را خواهد آموخت؟ شاید از ماندگاری ملت‌ها نیز همین باشد که بتوانند به نور نسل، سرمایه همکاری را از نو بیافرینند؛ نه برای پیروزی در جنگی دیگر، بلکه برای ساختن جامعه‌ای که عدالت، اعتماد و خیر عمومی، نقشه‌ی نقش‌آ را ایفا کنند که روزگاری تهدید مشترک ایفا می‌کرد؛ زیرا تاریخ، در نهایت، ملت‌ها را نه با شمار پیروزی‌هایشان در میدان نبرد، بلکه با توانایی‌شان در ساختن آینده‌ای مشترک داوری می‌کند.

خبر

چگونه‌از مدرسه‌متخلف‌شکایات کنیم؟

ایسنا: مدیرکل آموزش و پرورش شهرستان‌های استان تهران درباره نحوه ثبت شکایات‌های مردمی در زمان ثبت‌نام دانش‌آموزان گفت: «اگر والدین و دانش‌آموزان در زمان ثبت‌نام شکایاتی داشته باشند، می‌توانند QR کدی را که در تمام مدارس نصب شده است، اسکن کنند و با اسکن این کد و با توجه به نام و کد مدرسه، وارد سامانه مربوطه شده و شکایت خود را ثبت کنند». یوسف بهارلو با بیان اینکه مردم همچنین می‌توانند به سامانه ارزیابی عملکرد وزارت آموزش و پرورش مراجعه و شکایت خود را ثبت کنند، ادامه داد: «همچنین به صورت حضوری می‌توانند به ادارات آموزش و پرورش مراجعه کنند که همکاران در کوتاه‌ترین زمان ممکن به این شکایت‌ها رسیدگی خواهند کرد و با متخلفان برخورد جدی خواهد شد». بهارلو تأکید کرد: «امسال به مدارس هیئت‌امنائی تأکید کردیم این مدارس نباید هیچ وجهی بابت ثبت‌نام دریافت کنند». او درباره وضعیت مدارس آسیب‌دیده در جنگ‌های اخیر افزود: «۱۹۰ مدرسه در شهرستان‌های استان تهران آسیب‌های جزئی در حد آسیب به در و پنجره داشتند که مدیران مدارس با کمک خیرین و دانش‌آموزان نسبت به رفع این آسیب‌ها اقدام کردند. تعدادی از مدارس نیز آسیب‌های کلی دیده‌اند. برخی اردوگاه‌ها و مدارس نیز آسیب جدی دیده‌اند. در مجموع ۹ مدرسه آسیب‌دیدگی جدی دارند که بخشی از آنها آماده و فقط دو تا سه مدرسه همچنان در حال آماده‌سازی هستند». مدیرکل آموزش و پرورش شهرستان‌های تهران ادامه داد: «دانش‌آموزان این مدارس شناسایی شده و برای دو تا سه مدرسه‌ای که هنوز آماده نشده‌اند، دانش‌آموزان را مدارس مجاور و در شرفت مخالف جانمایی خواهند شد». بهارلو با بیان اینکه اعتبار بازسازی این مدارس از سوی سازمان نوسازی مدارس تأمین می‌شود، گفت: «تلاش می‌کنیم با تکمیل اقدامات بازسازی، دانش‌آموزان در آغاز سال تحصیلی با مشکل مواجه نشوند».

چراغ‌های رنگی هنوز میان خاک و آوار خانه افتاده‌اند؛ چراغ‌هایی که چند ساعت قبل حیاط خانه را برای جشن عروسی روشن کرده بودند. صدای مراسم در محل پیچیده بود که ناگهان با صدای موشکیاران و انفجار یکی شد؛ دوباره جنگ شد. دو تا سه صدای انفجار همه را هراساند، سقف بر سر میهمان‌ها فرو ریخت و رد خون روی زمین ماند و پنج نفر، از جمله دو کودک چهارساله و ۱۶ساله، دیگر از آن جشن به خانه برگشتند. وسط اتاق کودلای یک‌ونیم‌متری باز شد و میهمانان سراسیمه به سمت بیرون خانه فرار کردند. عروسی سه‌شنبه‌شب کوهستک ۳۵۰ میهمان داشت که همه در انتظار عروس و داماد بودند؛ ضیاءالدین و مریم، خانواده ملاحتی مراسم عروسی زنان را در خانه خودشان گرفته بودند. مراسم مردانه هم در خانه پسرعموی پدر عروس. آنها رسم داشتند مراسم سنتی عروسی را در خانه بگیرند، مراسمی که این بار تمام نشد.

از تصاویر ثبت‌شده این عروسی، فقط چند عکس و فیلم به جا مانده است؛ تصاویری از رد خون روی زمین، دیوارهای تخریب‌شده و میوه و شیرینی‌هایی که حالا در میان خاک و آوار غلت می‌خورند. میهمان‌ها رقص محلی می‌کردند. زنان با لباس‌های دست‌دوز محلی کل می‌کشیدند که در همان لحظات سقف پذیرایی و دیوارهای اصلی خانه روی سرشان ریخت. در میان گردوخاک و آوار، ترکش‌ها جان زردخاتون طاهری و کلثوم فلاحتی‌ملا را گرفت و خیلی‌ها را مجروح کرد. در آن شلوغی کسی نمی‌دانست ترکش‌ها، جان «امیرعلی کریمی» چهارساله و «محمد ملاحتی» ۱۶ساله را هم گرفته است؛ کودکانی که برای رسیدن به این مراسم از صبح سه‌شنبه منتظر رسیدن وقت پیاکوبی بودند. چند متر دورتر از محل و در نزدیکی دکل مخابراتی در حال بازی بودند که حمله شروع شد.

چند ساعت قبل از این موشکیاران سه‌شنبه‌شب در شهر بندری دهستک شهرستان سیریک هرمزگان، «امیرعلی» کوچک‌ترین جان‌باخته این عروسی، همراه کیانا خواهر ۱۴ساله‌اش و چند نفر از بچه‌های فامیل راهی مراسم شده بودند که امیرعلی در پی موشکیاران، جان باخت و «کیانا» با مصدومیت شدید هنوز در بیمارستان میناب بستری است و به دلیل از دست دادن برادرش در شرایط روحی سختی به سر می‌برد. به گفته مادر، «امیرعلی» همراه خواهرش آن شب لباس مرتب پوشیده بود تا در مراسم با بچه‌های فامیل بازی کند. کوچک‌ترین فرزند خانواده که قرار بود اول مهر هم به پیش‌دبستانی برود، حالا دیگر پشت نیمکت هیچ کلاسی نخواهد نشست.

مادر عروس: چیزی یادم نمی‌آید

«آمنه ملاحتی»، مادر عروس، هنوز شوکه است و به دلیل همین فشار روانی، اتفاقات شب قبل را کامل در خاطر ندارد. او به «شرق» می‌گوید: «اصلاً متوجه چیزی نمی‌شوم و درست یادم نمی‌آید چه اتفاقی افتاد. وسط مراسم و جشن بودیم که ناگهان صدای انفجار آمد و خانه روی سر ما خراب شد. مراسم در خانه ما بود و یک‌دفعه همه چیز از بین رفت». بین صحبت‌هایش سکوت می‌کند و با صدای آرامی حرف می‌زند که گاهی از پشت خط تلفن ناواضح می‌شود: «از همان موقع تا الان ما در بیمارستانیم. دست‌خودم ترکش خورد، اما عروس و داماد سالم هستند. بقیه بچه‌هایم آسیب دیده‌اند و با همه فامیل الان در بیمارستان هستیم». جملاتش را کوتاه‌تر می‌کند و می‌گوید: «چیز خاصی جز همین‌ها از دیشب در خاطرم نیست و نمی‌دانم اصلاً کسی کشته شده یا نه، ولی یادم هست که یک‌دفعه خانه و پذیرایی ما خراب شد».

۶۸ میهمان مجروح

مختار سلحشور، مدیرعامل جمعیت هلال‌احمر هرمزگان، در ساعت‌های بعد از این انفجار به «شرق» می‌گوید: حدود ساعت ۹:۳۰ شب، در پی سلسله حملات به استان هرمزگان، یک منزل مسکونی در منطقه کوهستک از توابع شهرستان سیریک هدف قرار گرفت. او ادامه می‌دهد: «نیروهای امدادی هلال‌احمر بلافاصله در محل حادثه حاضر شدند و عملیات جست‌وجو و امدادرسانی تا حدود دو ساعت پس از حضور نیروها ادامه داشت. شمار مجروحان این حادثه بیش از ۶۸ نفر بوده است و امیدواریم شمار جان‌باختگان این حادثه افزایش پیدا نکند».

یکی از نیروهای بومی هلال‌احمر که در اولین لحظات حمله برای امدادرسانی در مراسم حاضر شده و نتواست نامش در گزارش بیاید، آنچه را دیده است، توضیح می‌دهد:

«وقتی به مراسم رسیدیم، میهمان‌ها در شرایط روحی و روانی بسیار بدی قرار داشتند. همه به‌شدت ترسیده بودند و در کنار کمک‌های اولیه مجبور شدیم اول آنها را آرام کنیم. شرایط واقعا وحشتناک بود. این افراد همه غیرنظامی بودند و عمدتاً از شهرهای مختلف در این مراسم حاضر شده بودند. میانگین مجروحان بین ۱۲ تا ۲۰ سال دارند، ولی افراد مسن‌تر هم هستند که آسیب جدی دیده‌اند».

بین تمام این روایت‌ها چند خانواده حالا داغدار هستند. این امدادگر توضیح می‌دهد: «زردخاتون طاهری ۵۰ساله، کلثوم فلاحتی‌ملا حدود ۴۲ساله، امیرعلی کریمی چهارساله و محمد ملاحتی ۱۶ساله از جان‌باختگان این مراسم هستند. خانه‌ای که محل برگزاری عروسی بوده هم به‌شدت آسیب دیده و بیش از ۸۰ درصد تخریب شده است. یعنی سقف آن به‌طور کامل از بین رفته و دیگر قابل سکونت نیست». این دو پسربرچه هم در نزدیکی دکل مخابراتی قرار داشتند و در پی انفجار و پرتاب قطعات ناشی از آن جان باختند.

سه‌شنبه‌شب خونین

پس از این انفجار به دلیل شدت جراحات‌ها و گستردگی حادثه، ۱۵ آمبولانس برای انتقال مصدومان اعزام شدند. از میان مصدومان تعدادی به صورت سریایی درمان و تعدادی به بیمارستان میناب منتقل شدند. براساس اعلام رئیس دانشگاه علومپزشکی هرمزگان، این حمله موشکی ۶۵ مجروح و پنج شهید داشت. یک روز پس از این انفجار، ۳۶ نفر از مجروحان مرخص شدند. به گفته پژمان شاهرخی، دو نفر از شهدا در محل حادثه و دو نفر دیگر به دلیل شدت جراحات وارده در بیمارستان شهید شدند: «در حال حاضر بیمارستان حضرت ابوالفضل(ع) میناب به عنوان مرکز اصلی درمان مجروحان، در حال ارائه خدمات تخصصی به مجروحان است و بیمارستان سیریک نیز هشت مجروح را بستری کرده و اقدامات درمانی لازم برای آنان در حال انجام است. در بیمارستان میناب شش نفر از مجروحان در بخش مراقبت‌های ویژه (ICU) بستری هستند و ۲۶ نفر نیز در بخش‌های جراحی تحت درمان قرار دارند». شاهرخی با اشاره به وضعیت بیماران بستری در ICU گفت حال عمومی یکی از شش بیمار بستری در بخش مراقبت‌های ویژه مساعد نیست و این بیمار اینتوبه شده است. رئیس دانشگاه علومپزشکی هرمزگان همچنین درباره مجروحان حملات اخیر در دیگر مناطق استان گفت: «در پی حمله به جزیره لانوان، شش مجروح توسط اورژانس ۱۱۵ به بیمارستان‌های بندرلنگه و پارسیان اعزام شدند و روند درمان آنها در این مراکز پیگیری شد». او درباره وضعیت مجروحان حملات شب گذشته به جزیره قشم هم توضیح داد: «در این حملات چهار نفر مجروح شدند که به بیمارستان پیامبر اعظم(ص) قشم منتقل شدند. سه مجروح پس از انجام اقدامات تشخیصی و درمانی، آزمایش‌های لازم و معاینه توسط متخصصان طب اورژانس و سایر متخصصان، با حال عمومی خوب از بیمارستان ترخیص شدند و یک مجروح همچنان در بیمارستان بستری است».

منطقه نظامی نبود

احمد نفیسی، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استانداری هرمزگان نیز در گفت‌وگو با «شرق» از مجروح شدن ۶۸ نفر در مراسم عروسی سه‌شنبه‌شب شهرستان سیریک خبر می‌دهد. به گفته او، این موشک به بخش زنانه مراسم عروسی اصابت کرده است: «موشک به شهر بندری کوهستک از توابع شهرستان سیریک هرمزگان اصابت کرد. این شهر در ۳۵کیلومتری شهرستان سیریک قرار دارد که پنج نفر شهید و ۶۸ نفر مجروح شدند. دو نفر از مصدومان در بخش مراقبت‌های ویژه قرار دارند و دو نفر دیگر باید جراحی شوند». براساس اعلام او، یکی از شهدای این حمله، کودک رهگذری در نزدیکی خانه بود. به گفته نفیسی، مصدومان به بیمارستان ابوالفضل میناب منتقل شده‌اند؛ این بیمارستان در آمادگی کامل قرار داشت و تمام کادر درمان حضور داشتند. او درباره علت اصابت موشک به این خانه مسکونی توضیح می‌دهد: «محل اصابت موشک، بخش زنانه مراسم عروسی بود و به‌هیچ‌وجه محل نظامی یا هدف نظامی در آن منطقه نبود. البته پیش از این هم آمریکا به مناطق مسکونی حمله کرده بود و این رفتار از سوی آنها عجیب نیست». براساس اعلام معاون استانداری هرمزگان، دلیل حملات موشکی به کوهستک، این است که این شهر بندری در خط مقابل تنگه هرمز قرار دارد و این حملات صورت می‌گیرد تا تسلط این تنگه از مدیریت ایران خارج



فوتی در حین حمله به مراسم عروسی

گزارش «شرق» از حمله موشکی به عروسی ۳۵۰ نفره شهرستان سیریک با شهادت ۵ نفر و مجروحیت ده‌ها نفر

جشن خونین «کوهستک»

نسترن فرخه

شود؛ بنابراین این موشکیاران ربطی به نظامی‌بودن منطقه ندارد. البته موشکیاران فقط به این خانه مسکونی محدود نشد و یک دکل مخابراتی کوهستک نیز مورد اصابت قرار گرفت. نفیسی می‌گوید فاصله این برج مخابراتی با مراسم عروسی حدود ۲۰۰ متر بود. این برج‌ها هم غیرنظامی به شمار می‌روند و براساس پروتکل‌ها، فعالیت نظامی ندارند.

پیگیری حقوقی حمله سه‌شنبه‌شب

در این میان، راضیه عالی‌شوندی، معاون امور بین‌الملل و حقوق بشردوستانه جمعیت هلال‌احمر، از ارسال نامه رئیس جمعیت به دفتر دادستان دیوان کیفری بین‌المللی درباره حمله به مراسم عروسی در کوهستک هرمزگان خبر داد و گفت: «مستندات آثار انسانی این حملات برای پیگیری از مجاری حقوقی و بین‌المللی جمع‌آوری و ثبت می‌شود». او ادامه داد: «در پی حملات روزهای ۱۰ و ۱۱ شهریورماه ۱۴۰۵ در استان هرمزگان و گزارش خسارات وارده به غیرنظامیان و برخی زیرساخت‌ها، کمیته ملی حقوق بشردوستانه جمهوری اسلامی ایران در بیانیه شماره ۱۳ بر ضرورت رعایت کامل قواعد حقوق بین‌الملل بشردوستانه و حمایت از غیرنظامیان تأکید کرد». او با اشاره به اصابت پرتابه به یک منزل مسکونی هنگام برگزاری مراسم عروسی در بندر کوهستک شهرستان سیریک افزود: «براساس گزارش‌های اولیه، در این حادثه دست‌کم پنج نفر جان باخته و حدود ۶۷ نفر مجروح شده‌اند. وقوع چنین حادثه‌ای، به‌ویژه با توجه به حضور غیرنظامیان و جان‌باختن یک کودک، ضرورت بررسی فوری، مستقل و مؤثر آن را دوچندان می‌کند». او همچنین از ارسال نامه‌ای با امضای پیرحسین کولیوند، رئیس جمعیت هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران، به دفتر دادستان دیوان کیفری بین‌المللی در لاهه خبر داد و گفت: «در این نامه اطلاعات اولیه حادثه کوهستک ارائه و درخواست شده است موضوع در حدود صلاحیت‌های مقرر در اساسنامه رم، ازجمله از منظر رعایت اصول تفکیک، تناسب و احتیاطات لازم در حمله، مورد توجه و ارزیابی حقوقی قرار گیرد». عالی‌شوندی تأکید کرد: «حمایت از غیرنظامیان از بنیادی‌ترین الزامات حقوق بین‌الملل بشردوستانه است و تمامی طرف‌های متخصصه موظف هستند اقدامات لازم را برای جلوگیری یا به حداقل رساندن تلفات و صدمات غیرنظامیان اتخاذ کنند». معاون امور بین‌الملل و حقوق بشردوستانه جمعیت هلال‌احمر افزود: «جمعیت هلال‌احمر و کمیته ملی حقوق بشردوستانه بر ثبت و حفظ مستندات مربوط به آثار انسانی این حوادث تأکید دارند و اطلاعات قابل ارائه، حسب مورد، از طریق مراجع ملی و بین‌المللی ذی‌صلاح پیگیری خواهد شد».

مشکل ذخایر خونی نداریم

در میان خبرها اعلام شد در منطقه، نیاز به ذخایر خونی دارند، اما ایمان زراعی، مدیرکل انتقال خون استان هرمزگان که در تمام ماه‌های اخیر درگیری‌های این استان با تبعات جنگ، در دل میدان بوده است، درباره حمله سه‌شنبه‌شب به سیریک و وضعیت ذخایر خونی برای مجروحان به «شرق» می‌گوید: «برای اهدای خون مشکل تأمین نداریم. مجروحان همان شب موشکیاران به‌خوبی مدیریت شدند و به واسطه ذخایر خون مناسبی که در اختیار داشتیم، خوشبختانه مشکلی رخ نداد و انفجار تبدیل به بحران نشد. با وجود این، ما همیشه به اهداکندگان به‌ویژه اهداکندگان مستمر و دائمی وابسته هستیم». به گفته او، نیاز به خون‌های اهدایی همیشگی است: «مردم باید بدانند به‌جز شرایط بحرانی هم نیازمندی به خون سر جای خود قرار دارد؛ چراکه ما بیمارانی داریم که برای زندگی ساده روزانه خود به دریافت خون نیاز دارند. بیماران دیالیزی، سرطانی و دیابتی باید به‌طور مستمر خون دریافت کنند و این شرایط خاص نباید روی روند عادی زندگی آنها اثر بگذارد». زراعی در پاسخ به اینکه آیا امکان‌های موجود برای اهدای خون مردم داوطلب نیز در این مدت ارتقا داده شده، توضیح می‌دهد: «ما سعی کردیم شرایط را برای اهداکندگان تقویت کنیم. به‌جز سامانه نوبت‌دهی اینترنتی که موجود است و مردم می‌توانند با نوبت‌گرفتن در آن سایت بهتر برنامه‌ریزی کنند، تخت‌های اهدای خون را هم افزایش دادیم. همچنین مرکز اهدای خون میناب را هم برای کمک بیشتر به همکارانمان باز کردیم. از طرف دیگر با وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش گفت‌وگو کردیم و از آنها تعدادی سالن ورزشی و مرکز آموزشی هم گرفتیم تا در صورت نیازهای آینده بتوانیم در مراکز بیشتری از اهداکندگان خون استقبال کنیم».

خبرخوان

ارجاع پرونده مرگ‌های مشکوک به مراجع قضائی

ایلنا: سخنگوی وزارت بهداشت درباره ماجرای مرگ‌های مشکوک در بیمارستان گلستان اهواز اعلام کرد: «وزارت بهداشت از جریان امور مطلع بوده و دستورات لازم را صادر کرده است. تمامی موارد در حال پیگیری است و با توجه به اینکه این موضوع قضائی شده، منتظر اعلام نتیجه از سوی قوه قضائیه هستیم و دانشگاه تصمیم‌گیری نهایی را انجام دهد». حسین کرمانپور، سخنگوی وزارت بهداشت، درباره پرونده بازداشت چند متهم در بیمارستان گلستان اهواز به دلیل مرگ مشکوک برخی بیماران، توضیح داد: «بیانیه دانشگاه حاکی از آن است که موضوع ابتدا توسط خود دانشگاه کشف شده و این نهاد، پرونده را به قوه قضائیه ارجاع داده است». او افزود: «وزارت بهداشت نیز از جریان امور مطلع بوده و دستورات لازم را صادر کرده است. تمامی موارد در حال پیگیری است و با توجه به اینکه این موضوع قضائی شده است، منتظر اعلام نتیجه از سوی قوه قضائیه هستیم و دانشگاه تصمیم‌گیری نهایی را انجام دهد». سخنگوی وزارت بهداشت درباره بازداشتی‌های بیمارستان نیز گفت: «باید منتظر بمانیم تا نتایج بررسی‌ها مشخص شود. برخی افراد در ارتباط با این پرونده بازداشت شده‌اند. بازداشت افراد در ذهن افکار عمومی ایران مفهوم خاصی دارد و لازم است با دقت و احتیاط کامل عمل شود. از آنجا که ممکن است برخی افراد بازداشت‌شده در آینده آزاد شوند، از ذکر نام آنان خودداری می‌شود تا به حیثیت و آبروی افراد خدشه‌ای وارد نشود». او افزود: «ما نیز از نظر اخلاقی نسبت به این موضوع حساس هستیم و ترجیح می‌دهم بدون اشاره به نام افراد، صرفاً اعلام کنم موضوع در حال بررسی است. نتایج بررسی‌ها از سوی قوه قضائیه اعلام خواهد شد؛ زیرا این پرونده از سطح دانشگاه فراتر رفته و در حال حاضر در مرحله قضائی قرار دارد».

گرمای فراتر از نرمال ایران در تابستان

ایسنا:داده‌های سازمان هواشناسی نشان می‌دهد میانگین دمای کشور از ابتدای تابستان، ۳۰.۳ درجه بوده که در مقایسه با دمای ۲۹درجه‌ای بلندمدت، ۱.۳ درجه افزایش را نشان می‌دهد. میانگین دمای کشور در هفت روز گذشته منتهی به ۹ شهریورماه ۲۹.۳ درجه سانتی‌گراد بود که در مقایسه با میانگین ۲۷.۴ درجه‌ای بلندمدت، ۱.۸ درجه افزایش را نشان می‌دهد. میانگین دمای کشور از ابتدای ابتدای ماه جاری تا ۹ شهریور، ۲۹.۳ درجه بود که در مقایسه با میانگین ۲۷.۶درجه‌ای بلندمدت، ۱.۸ درجه بیشتر شده است. میانگین دمای کشور از ابتدای تابستان ۳۰.۳ درجه بوده که در مقایسه با دمای ۲۹درجه‌ای بلندمدت، ۱.۳ درجه افزایش را نشان می‌دهد. در حالی که دمای کشور از ابتدای سال زراعی تا ۹ شهریور به‌طور میانگین ۱۸.۹ درجه بود، در شرایط نرمال ۱۷.۷ درجه است؛ بنابراین طی این مدت نیز ۱.۲ درجه بر میانگین هوا افزوده شده است. بیشترین اختلاف دمای هوای کشور در فصل تابستان منتهی به ۹ شهریور مربوط به البرز با دو درجه بوده است. میانگین دمای ۱۶ شهریورماه در این استان ۲۴.۷ و در بلندمدت ۲۲.۷ درجه است. پس از آن استان خراسان رضوی با ۱.۸ درجه اختلاف قرار دارد. با مقایسه دمای هوای استان‌های کشور در سال زراعی جاری مدت میانگین دمای استان مازندران با ثبت ۲.۱ درجه افزایش، بیش از سایر استان‌ها گرم‌تر شده است. در حالی که میانگین دمای هوای این استان در سال جاری ۱۳.۱ درجه بوده است، میانگین بلندمدت آن ۱۱ درجه است. پس از آن استان‌های البرز و گلستان قرار دارند. استان تهران در حالی‌که به رکورددار کم‌بارشی کشور در سال آبی جاری بوده، از ابتدای تابستان ۱.۵ درجه افزایش دما نسبت به بلندمدت داشته است؛ چراکه میانگین دمای ۹ شهریور ۲۴.۶ درجه و شرایط نرمال ۲۳.۱ درجه بود. این استان از ابتدای سال زراعی تا ۹ شهریور نیز دمای بیش از نرمال تجربه کرده است. دمای میانگین این استان در این مدت ۱۵ درجه بود که نسبت به میانگین ۱۳.۵درجه‌ای بلندمدت، ۱.۵ درجه افزایش را نشان می‌دهد.